

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, 01510 Vilnius,
tel.: +370 5 271 7154 / 271 7130,
el. p. bendrasisd@vrm.lt, el. pristatymo dėžutės adresas 188601464
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

DĖL PATIKSLINTŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ PATEIKIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) skubos tvarka teikia patikslintus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 282¹ straipsnio pakeitimo ir Kodekso papildymo 251² ir 279¹ straipsniais įstatymo projektą (toliau – BK projektas) ir Lietuvos Respublikos kriminalinės žvalgybos įstatymo 8 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą (toliau – KŽĮ projektas) (toliau kartu – Įstatymų projektai).

BK projektas parengtas įvertinus iškilusį poreikį skubiai reaguoti į pastarųjų savaitių įvykius, kai dėl incidentų, susijusių su meteorologiniais oro balionais gabenamos kontrabandos, daugiau nei keturis kartus teko sustabdyti Vilniaus oro uosto veiklą, ir atsižvelgus į 2025 m. spalio 27 d. įvykusiame Nacionalinio saugumo komisijos (toliau – NSK) posėdyje¹ priimtus sprendimus nustatyti adekvačias laisvės atėmimo bausmes už visų rūšių kontrabandą, kai dėl jos gabenimo pavojingu būdu kyla grėsmė visuomenės saugumui. Siekiant sistemškai suderinti nuostatas dėl BK projektu siūlomos naujos nusikalstamos veikos sudėties (BK 279¹ str. 1 d.), kurios atžvilgiu turėtų būti sudarytos teisinės prielaidos vykdyti kriminalinę žvalgybą, kartu su BK projektu teikiamas jį lydintis KŽĮ projektas.

Sprendžiama problema	Sustiprinus valstybės sienos apsaugą fizinėmis ir techninėmis priemonėmis, kontrabandininkai masiškai keičia taktiką ir perorientuoja tabako gaminių gabenimą oro keliu, pasitelkdami bepiločius orlaivius (dronus) ir nevaldomas bepilotes skraidymo priemones, visų pirma meteorologinius oro balionus. Pažymėtina, kad per 2025 metus (iki š. m. spalio 27 d.) buvo pastebėti 177 dronai (nutupdyta buvo 50 dronų), aptiktas 541 balionas. Toks kontrabandos gabenimo būdas kelia ne tik viešojo saugumo grėsmes, bet ir realias rizikas civilinei aviacijai: - balionai skrieja nevaldomi, dideliame (5 km ir daugiau) aukštyje ir pasiekia didelį greitį (iki 200 km/h), o jų
----------------------	---

¹ Nacionalinio saugumo komisijos 2025 m. spalio 27 d. posėdžio metu konstatuota, kad dėl besikartojančių incidentų, susijusių su meteorologiniais balionais, kyla grėsmės Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui ir visuomenės rimčiai.

	<p>neutralizavimas yra sudėtingas ir pavojingas dėl krentančio krovinio žalos pavojaus (pažymėtina, kad tokiu būdu gali būti gabenama ne tik cigarečių kontrabanda, bet ir destruktinį poveikį darantys kroviniai (pvz., narkotinės medžiagos, ginklai, sprogstamosios, biologinės ar cheminės medžiagos);</p> <p>- neteisėtas įvairių skraidymo priemonių naudojimas sudaro realų pavojų aviacijos saugumui, ypač Vilniaus ir Kauno oro uostų oro erdvėje (pvz., meteorologinio baliono susidūrimas su orlaiviu gali sukelti orlaivio avariją, ypač jeigu susidūrimas įvyktų orlaiviui kylant arba leidžiantis);</p> <p>- dėl meteorologinių balionų, skrendančių į oro uostų prieigas, stabdoma oro uostų veikla, aviacijos sektorius patiria tiek finansinę, tiek reputacinę žalą, o oro uostų darbo trikdymas, skrydžių atšaukimas kelia visuomenės nepasitenkinimą ir mažina visuomenės saugumo jausmas.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>Atsižvelgiant į NSK 2025 m. spalio 27 d. posėdyje priimtą sprendimą griežtinti baudžiamąją atsakomybę (numatant proporcingas laisvės atėmimo bausmes) už kontrabandą, gabenamą pavojingu visuomenei būdu, ir civilinės aviacijos saugos pažeidimus, BK projektu siūloma BK papildyti naujais 251² ir 279¹ straipsniais (naujomis nusikalstamų veikų sudėtimis) numatant baudžiamąją atsakomybę už visų rūšių kontrabandą, gabenamą pažeidžiant teisės aktų nustatytas specialias elgesio saugumo taisykles, jeigu tai sukėlė pavojų strateginę ar svarbią reikšmę nacionaliniam saugumui turinčiam objektui, civilinės aviacijos saugumui, skrydžių saugai, žmogaus gyvybei ar sveikatai arba sutrikdė viešąją tvarką, taip pat už bepiločio orlaivio sistemos, bepiločio orlaivio, įskaitant nepilotuojamąjį balioną, naudojimo taisyklių pažeidimus, jeigu dėl to buvo sutrikdyta oro uostų veikla ar oro eismas, įvyko pavojingas incidentas arba avarija. Atitinkamai KŽĮ projekte siūloma nustatyti, kad kriminalinės žvalgybos tyrimas atliekamas, kai turima informacijos apie rengiamą, daromą ar padarytą apysunkį nusikaltimą, numatytą BK 279¹ straipsnio 1 dalyje.</p>
III. Priemonių kaštai	<p>Įstatymų pakeitimams įgyvendinti nereikės papildomų valstybės biudžeto asignavimų.</p>
IV. Nauda visuomenei	<p>Priimti pakeitimai turės teigiamos įtakos užkardant kontrabandos gabenimą oru bei valdant grėsmes aviacijos saugumui.</p>

Detaliau pakeitimų poreikis ir Įstatymų projektų tikslai aptarti pridedamame aiškinamajame rašte.

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439.

Įstatymų projektai nenotifikuotini Europos Komisijai vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymų projektams įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.

Pažymėtina, kad pirminis (turinio prasme siauresnės apimties) BK projektas 2025 m. spalio 14 d. buvo pateiktas derinti ir paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) suinteresuotų institucijų išvadoms ir suinteresuotų asmenų pastaboms bei pasiūlymams gauti (TAIS Nr. 25-15203)². Gautos Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos generalinės prokuratūros ir Teisėjų tarybos išvados. BK projektas patikslintas pagal suinteresuotų institucijų bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2025 m. spalio 31 d. išvadoje Nr. NV-2455 pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, teikiama derinimo pažyma.

Atsižvelgiant į neatidėliotinai iškilusį poreikį griežtinti baudžiamąją atsakomybę siekiant užkardyti kontrabandos ar kitų krovinių gabenimo atvejus, kai tai vykdoma pažeidžiant teisės aktų nustatytas specialias elgesio saugumo taisykles ir dėl to kyla pavojus nacionaliniam ir visuomenės saugumui, siūloma prašyti Lietuvos Respublikos Seimą nurodytus Įstatymų projektus svarstyti skubos tvarka. Atitinkamai Įstatymų projektus prašome svarstyti šios savaitės Vyriausybės posėdyje.

Įstatymų projektų rengimą koordinavo VRM Viešojo saugumo politikos grupės (vadovas Darius Domarkas, tel. +370 5 271 8881, el. p. darius.domarkas@vrm.lt) vyresnysis patarėjas Jevgenijus Kuzma (tel. +370 5 271 7292, el. p. jevgenijus.kuzma@vrm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo dėl Įstatymų projektų pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui projektas, 1 lapas.
2. Įstatymų projektų aiškinamasis raštas, 8 lapai.
3. Įstatymų projektai ir jų lyginamieji variantai, 6 lapai.
4. Pastabų derinimo pažyma, 7 lapai.

Vidaus reikalų ministras

Vladislav Kondratovič

Jevgenijus Kuzma, tel. +370 5 271 7292, el. p. jevgenijus.kuzma@vrm.lt

² BK projektas, patobulintas skubos tvarka reaguojant į NSK spendimus (TAIS Nr. 25-16163), Vyriausybei pateiktas 2025 m. spalio 28 d.